

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

Iacobi Sadoleti Episc. Carpentoracti Epistolarum Lib. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

IACOBI SADOLETI EPISC.
CARPENTORACTI EPISTO-
larum Lib. VII. Epist. I.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Benedictio Accolto S. R. E. Cardinali S. P. D.

NON VI ex literis meorum, qui in vrbe sunt, te, (quod magnæ voluptati mihi fuit) saluū & sospitem ad alienis oris, quod fueras horribili tempestate compullus, Romam reuertisse: neque solum vrbis illi afflicte & merenti lucem tuæ virtutis & dignitatis attulisse, sed nobis quoque qui longè absumus, declarasse, quàm esset memor veris amicitie, & quam propensus ad inferuendum commodis & vtilitatibus nostris animus tuus. Sic enim mei ad me scribunt, te ita cum eis de me collocutum esse, nihil vt prorsus fieri potuerit amantius. Quod etsi nunquam dubitavi, quin ita esset, confisus constantia & humanitate tua: tamen nosse quotidie magis, res ipsa experiri, saluū mihi esse præsidium amicitie apud eum, quem & dilexi semper præcipuè, & colui, mihi est gratissimum. Itaque quod ad patris meas attinet, sic tibi velim persuadeas, ex his qui te obseruant & colunt, quorum maxima est pro tua amplissime & liberalitate multitudo, nemini me concedere, neque in officio, neque in benevolentia, neque in recordatione pristinae necessitudinis, neque in tuarum præstantium virtutum laude & celebratione. Dignitati verò tuæ hoc minus multis verbis in hoc tempore gratulor, quod & mea tibi est iam perspecta voluntas, & honoris non certior in te, cum tibi datus est, quàm antea, cum spectem atque præuisus. Et mehercule etiam, quod tempora eiusmodi sunt, vt honori ipsi magis ex tua persona, quàm ex eo tibi volumus esse gratulandū. Quapropter hoc tantum dico: omnia que ad decus, & ad amplitudinem tuam pertinent, non minus gratæ atque optata accidere in te mihi, quàm si in ipsum me collata essent. Quanquam habeo ego quidem id quod maxime semper cupimus, honestissimum otium, quod totum à me in regenda Ecclesia mea, & recolendis optimarum artium studiis summa cum animi voluptate consumitur. Tu si ista erga me voluntate perpetuo facis, nos que ab intus tua fide & patrocinio tueri perrexeris, maximo me honore & præmio affectum esse arbitrabor. Illudque vt facias, te vehementer etiam atque etiam rogo. Vale, & precam tuam hominem amplissimum meis verbis saluere iube.

Carpe. a. XVI. Calend. Iunij, M. D. XXIIX.

K 3 BENE-

II.

BENEDICTVS ACCOLTVS S. R. E. CARDI-
nalis, Iacobo Sadoleso Episc. Carpentoralli S. P. D.

Nihil gratius, nihil iucundius accidere mihi potuit tuis li-
teris. Tum quod eas legens videbar tecum esse, quem lo-
quentem audire semper mihi magna voluptati fuit: tum quod
erant plenissima & officij, & humanitatis, cum preclara signifi-
catione tua erga me voluntatis. Quae etsi mihi iam antea praes-
pecta erat, tamen quod eandem illam absens ostendebas, quam
omni tempore praesens declaraueras, fuit mihi summo opere gra-
tum. Non quod de tua constantia dubitarem: sed illius commo-
datione sum maxime delectatus. Ego autem, quod praeclearum
nosse debes, te ab ineunte aetate dilexi, fecique semper plurimum,
neque solum excellentem illam doctrinam tuam, sed grauitatem
etiam, & prudentiam sum admiratus. Et, quod iudicium
meum fuit de virtute tua, te vnum mihi in omni vita ab imo
imitandum proposui. Quod si eo quod tendebam, accedere non
potui: tuum tamen in me studium cum paterna beneuolentia
coniunctum, in eo nunquam defuit. Quae res ita in animo meo
residet, meque ita admonet, vt me tibi plurimum debere pro-
tear. Quod cum ita sit, persuasum tibi esse potest, omnia quae
cunquam in me sunt, quemadmodum etiam dixi tuis, ad commo-
da & dignitatem tuam prompta esse, atque parata: meque nu-
lum vnquam officij genus praetermissurum, quod vsui possit esse
tuis rebus. Tu quum persunctis magnis laboribus, eo te recep-
ris, vbi arbitrato tuo in literis, & cum dignitate viueres, non pos-
sum non probare curam istud tuum, quod & tibi honestissimum,
& nobis fructuosissimum est futurum. Sed scito, res nostras huic
te maxime desiderare: quibus profectio si adesses, plurimum opte-
rari posse virtute tua. Et mihi imprimis gratissimum faceret
eius ego quotidiana consuetudine, hominis omnium praestanti-
simum, quam familiarissimè vti vellem. Sed viro prudenti non
audeo consilium dare. Patruus meus tibi salutem reddit. Vale.
me quod facis ama. Romae XII. Calend. Iulij, M. D. XXXIX.

III.

IAC. SADOLO. EPISC. CARPENT.
B. Accolto S. R. E. Cardinali S. P. D.

Nihil recorder permultis hisce annis mihi accidisse gra-
tius, neque optatius, quam tuas nuper literas: plenissimas
enim fuerunt amoris, suauitatis, officij. Quodque ad praeclearum
iam

sim laudem tui prestantis ingenij pertinet, eo modo scripta, ut
 pariter aut elegantius, quod me legisse meminim, habeam pro-
 fectio nihil itaque duplici ex illis gaudio affectus sum. Nam cum
 omnis tua erga me voluntatis significatio pergrata: tum verò
 orationis nitore, & verborum ac sententiarum venustas, quam in
 scribendo adhibuisti, mihi vehementer iucunda extitit. Simul
 enim intelligebam legens, & quam tu de me amicè honorificèq;
 sentires: & in eo explicando, quam tu existeres dignus, ut de te ab
 omnibus preclare ac mirabiliter sentiat. Nam illa tua dulcis
 commemoratio superiorum temporum, repetita propè ab vlti-
 mo, de perducta in hoc vsque tempus, cum illustri reificatione
 tui de me iudicij, perpetuaq; opinionis, tantam mihi letitiam
 attulit, & voluptatem, ut eam verbis consequi non possim. Planè
 enim percipio, id quod his temporibus rarum est, in homine
 presertim potente, firmam manere apud te amicitia fidem, per
 quam amici, quamvis absentis, memoriam benivolentiamque
 conferunt. Sed profectò illud verum est quod dici solet, eum qui
 bene à natura ad amplexandam laudem constitutus sit, omnes
 facile in animo comprehendere virtutes. Quam ego ingenij in-
 doctum te intuens, iam tum à primo, cum etiam penè puer me
 tibi adiunctum in amicitia esse voluisti: cœpi sperare continuò
 magna, eaq; de te feci iudicia, quæ postea euentu ipso compro-
 bata sunt. Etsi in eo quidem decepti fuimus, quòd spem
 opinionemq; nostram, tuamq; vnà artem, virtus ipsa in te lon-
 gè antecessit. Verùm hæc ad exponendum longius fortasse tem-
 pus te copiosiorē desiderant orationem. Quæ autem sunt of-
 ficij, & exposita alias sunt, & nunc breuiter sic exponantur: ut
 scias, nihil mihi esse magis in optatis, quam tibi persuasissimum
 esse, me inter tuos, qui pro tua dignitate & summa liberalitate
 permulti sunt, maximè omnium esse tuum. Id quibus alijs offi-
 cium possit declarari, si sciuero, non committam ut meum vilo in
 loco studium requiratur. Hoc quidem ipse per me prestabo sem-
 per: atque efficiam, ut neq; singularium tuarum laudum com-
 memoratiōem, neque tuorum de me meritorum memoriā,
 quæ eadem hoc recente testimonio tuæ erga me tanta volun-
 tatis cumulatæ sunt, illa vnquam mihi ex animo aut ex ore atas
 delectet. Quòd si hoc otium, quo ego maximè delector, & quod
 tu, quamquam te consuetudinem meam desiderare præ te feras)
 non probare tamen non potes, Deus mihi fortunauerit: dabo
 operam profectò, ut me neque in amore, neq; in fide amicitia,
 posthinc ferre partem aliqua in re intelligas. Vale, & nos
 abhærentes tuere. Carpentoracti, XVIII. Calend. Se-
 ptembris, M. D. XXIX.

IV.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARP. BE-
nedicto Accolto S. R. E. Cardinali S. P. D.

NON putavi me contra officium esse facturum, si tuam benevolentiam & studium erga me, quod multis locis saepe sum expertus, ad omnes res, quae ad me ipsum pertinerent, tua ope conficiendas, familiariter aduocarem. Nam neque est omnino quicquam, quod mihi ego de te non pollicear, & tuam egregia praestansque liberalitas ea est, ut nos, qui te plurimum & observamus & colimus, iam pro nostro iure propè illa abuti posse videamur. Verum id quod peto, huiusmodi est. Antonius Connazanus, qui mea Romae negotia procurat, vir probus & fidelis, & in omni officio retinendo imprimis diligens, mihi est propter virtutem & fidelitatem charissimus. Eum ego valde mehercule optatim reuerti ad nos, solitaque officia & munera obire mecum, quae semper mihi ab illo grata acciderunt: quod etiam ipse non nollit. Sed cum propter causas quasdam vel notas tibi, vel certe non difficiles cognitae, eius ad nos reditus hoc tempore videatur esse interclusus, in qua hac re, quae sanè incommoda mihi est, illud tamen possit inesse commodi, quòd in vrbe remanens, nostra obire negotia, & si quid mea interfuerit, quod vlti venire indies singulos potest, te ipso quidem patrono & defensore, id expedire ac transigere, plurimasque mihi in eo operas vtilis atque oportunas praebere poterit: statui, quod necessarìo erat faciendum, ad id meum quoque consilium & voluntatem adiungere. Itaque ei permisi, vel potius eum hortatus sum, ut Romae domicilium habere institueret, nec apud alium tamen, quam apud eum, cuius ego (si istic essem) domo & contubernio potissimum vterer. Apud te, inquam, tua ut esset in familia, mihi proponere euersigio cepi. Nam nec honoratiorem sibi dominum, neque maiore apud cunctos dignitate, in me ipsum benevolentia, quam te, habere illum posse intelligebam: nec verò cuius & animus & autoritas meis rebus esset paratior. Quapropter cum res sic sese habeat, equidem quod mihi abs te petendum est, quòd in pacto petam non satis reperio. Si peto audacter & liberè, timeo ne nimis confidens: si religiosè & prudenter, ne vilius animi esse videar. Ita alterum meus pudor, alterum tua liberalitas, & nostra videretur coniunctio repudiare. Sed si ego in omni vita praecipuum comitem mearum actionum, consiliorum, voluntatum, pudorem semper esse volui: nihilque mihi fuit antiquius, quam eum retinere per diligentem, in quo ornamentum totius vitae mihi decreui esse positum: patieris tu, quae tua est humanitas, te a

me rogari atque orari: quod equidem ago studiosè, ac vehementer, ut familiarem meum virum optimum, quem ego multis de causis mirifice diligo, tuum familiarem esse velis: statuasque co-
 apud te domi habendo, mei quoque absentis partem non par-
 sam te habere: quippe cum crebrior multò futura sit, & tuorum
 beneficiorum instauratio erga me, & significatio mea perpetue
 erga te voluntatis: que quidem illo interprete quotidie magis
 tibi declarabitur. Sed vereor ne quod modicè, & cum religione
 me rogaturum dixeram: id iam non rogare, sed efflagitare vi-
 deat. Quare plura hæc fortasse quàm opus fuit. Illud tantum ad-
 iungam: si hominis opera & obsequio vti institueris, magnam te
 ex eius fide & diligentia commoditatem esse capturum. Mihi ve-
 rò ita gratum facturum, ut tua quotidiana merita erga me, qui-
 bus ego tibi me deinde esse confiteor, hoc etiam facto non
 parum cumulata futura sint. Vale. VIII. Calend. Octob. Car-
 pentoraci, M.D. XXIX.

V.

IAC. SADOLETUS EPISC. CARPENT.
 Benedictio Accolto S. R. E. Cardinali S. P. D.

NO N reperio verba, quibus tibi agam pro tua clem̄tia ac pre-
 stanti erga me voluntate gratias: quam tuis discretissimis li-
 teris præclare declarasti. Voluntate autem dico: quis unquam
 illud, & certioribus factis ostendit, alterius honorem sibi
 esse cordi, quàm tua erga me non dicam facta, sed merita iam
 complura sunt. Nam quod fidem amicitiæ mihi absenti præstas
 eandem, quam præsentem olim officiis omnibus præstitisti: neque
 officii animi tui quasi luminibus, altitudo & fortuna, & digni-
 tate tue, quod minus me respicias, in eodemq; habeas loco, quo
 nota habere etas solitus: sit hoc virtutis, sit constantiæ, & animi
 magnitudinis tua. Que verò in ipsum me contulisti multa & ma-
 gna non amoris solùm indicia, sed summæ etiam liberalitatis,
 quibusdam ipse verbis, aut quo dicendi genere satis exprimere
 possum. Quod fauisti mihi videlicet ex animo semper: quod mei
 advenis famam & nomen aduersus maluculos homines & alie-
 nas laudis libenter obsecrantes, studiosè tutatus es, quod meis,
 & meorum amicorum, affinium, familiariumque negotiis, nun-
 quam tuum patrocinium & auctoritatem deesse passus es, nemo-
 que apud principem pro me aut sepius intercessit, aut vehemen-
 tibus quæso, ista omnia quanti præferim a tanto viro tanta au-
 tem tanta eloquentia, tantis ornamentis honoris, fortune,
 imaginisque præditi: Quibus tamen contenta remeritas mea non
 fuit: cuius et vim præterea sum (quid enim mihi non daret aucta-
 ritas)

K 5

cia

ciae bonitatis tuae fiducia, & opinio tui erga me amoris ausus
 sum, inquam, cum hominem unum ex meis Romam mitterem,
 qui mea ibidem negotia gereret, collocares eum domi tuae, & tan-
 quam meo iure velle, ut is tuo sumptu atque impendio meis re-
 bus deseruaret. Quam quidem meam temeritatem in eum mo-
 dum tua liberalitas excepit, ut quod audacter feceram, sapienter
 fecisse visus sim. Nec solum tu opibus tuis difficultates meas le-
 uaueris, sed etiam virtutibus vitia obscuraris. Atque haec cum ita
 sunt, scribis tamen ad me amicitiam nostram summis a me offi-
 ciiis cultam, a te solum grato animo obseruatam fuisse. In quo
 admiratus valde sum notam in te quandam atque inauditam vim
 humanitatis, qui isto animo in amicitia colenda sis, ut cum be-
 neficia tribuis, accipere te arbitrere. At ego hoc solum mihi re-
 seruaueram ex omnibus officiis quae sunt amicitiae debita, ut cum
 tu me autoritate & patrocinio tuo, cum opera & gratia, opibus
 etiam tuis foueres & sustentares: ego qui in ceteris tibi par esse
 non possem, ista ipsa de te praedicans, & magnum obligatio-
 nis vinculum, quo tibi teneor astrictus, ingenue confitens alie-
 quam partem gratiae referre tibi viderer. Quam si tu quoque
 laudem ad partes tuas rapis, & commutatis nominibus rerum,
 bene mereri de altero, in te vis esse idem ac alteri debere: ama-
 bo te mihi Actolte optime atque humanissime, quam nobis partem
 reliquam in officij laude facis? Sed ego ne sim saluus, si non
 contendero omni mea ope, atque elaborabo, ut mea quoque
 officia & studia erga amplitudinem tuam, etiam si minus pro-
 pter status nostri mediocritatem, eximia magna que fuerint: ab
 animo tamen amicissimo, & gratissima voluntate profecta vi-
 deantur. Et si hoc ipsum quoque, ut mihi maius esset ac diffici-
 lius Rainerius meus fecit, qui nuper abs te reuersus, non desistit
 adhuc praedicare, nullum genus humanitatis liberalitatisque
 fuisse, quo tu non illum vberissime atque amantissime profectu-
 rus sis. Quod ego totum mihi in illo abs te tributum esse sen-
 tio, agoque tibi propterea maximas gratias. Sed quae ille ad me
 tuis verbis detulit de studio tuo & cura augenda dignitatis meae,
 ad est eiusmodi, ut ista tua voluntate & in me beneuolentia nihil
 mihi quidem possit esse iucundius: rem autem ipsam cum aetas
 nostra iam ingrauescens, tum studium artium optimarum, in
 quibus omni tempore versor, facile patitur ad alios potius ac-
 cedere, quibus ista magis cordi sunt, quam ad me, qui hisce rebus
 satis perfunctus sum, & nunc aliud quoddam genus vitae conse-
 ctor (ut ego quidem statuo) aliquantulo beatius. Ego in omni offi-
 cio atque amore, tuaeque amplitudinis obseruantia, eam tibi a-
 micitiae veritate, & id studium animi grati polliceor, quod cum tua
 excip.

telles virtus ac dignitas, meritaque erga me plurima ac maxima, cum autem fides imprimis mea & natura postulat. Vale. Carpentoracii.

VI.

IAC. SADOLETUS EPISC. CARPENT.

Benedicto Accolo S.R.E. Cardinali S.P.D.

TANDIS mihi reddita fuerunt literę tuę: eas enim X. Calendas Septembris datas ego circiter Nonas Octob. accepi. Sed earum lectiōne mirifica, incredibile est quanta animi voluptate fuerim affectus. Quamquā quid primum de illis dicam, aut quid collaudem potissimum, nescio. Illud dico, nihil leporis esse, nihil venustatis, nihil omnino humanitatis, nihil benevolentię, quod non in illis literis præclare eximieq; luceat: & cum singularem tuam ingenij ac eloquentię laudem, tum amorem tuum erga me perspicuum mihi ponat ante oculos. Sed horum vtro magis sum delectatus, satis adhuc constituere non possum. Iucundior fortassis est amoris & voluntatis illa significatio: sed tua in scribendo subtilitas atq; elegantia multo certe admirabilior. In qua tantum te profecisse, vt ad summam laudem perueniris, nec iam cum nostri temporis hominib; sed cum antiquitate ipsa contentus: gratulor tua quidem mercede imprimis: sed non nihil etiam nostra causa. Facile enim prospicio, cum extrare iam incipias, quis tu homo, quanti me facias, fore, vt hoc tuum de me iudicium magno mihi ornamento apud omnes sit. In summa tibi hoc persuasum esse volo, nunquam quicquam me legisse his literis tuis, quas proximē accepi, castius, purius, liberalius. Itaque te iam ne horor quidem, vt omnia summa tibi proponas, atque tua status, dignitatem tuam, quam ego intelligo esse maximam, non minus ex his optimis & præclarissimis artibus, quam in omni honore & præmijs fortunę existere. Tua enim excellentia & eximia virtus hortatione non indiget. Sed ego, quod propterea mei amoris in te fuit, & optavi semper te intueri talem, qualem nunc aspicio, & mei optati ac voti compos factus, iure meum triumpho atq; laetor. Habeo enim id quod maximē optandum homini est, amicissimum meū omnibus & fortunę & ingenij bonis ornatisimum. Verū hęc hæcenus. Nam nec pluribus eggero verbis de eis necesse est, & tantum quantum in te est, non potest tamen explicari. Quod acceptorum beneficiorum commemoratio, actionesq; gratiarum, ac cetera eiusmodi amicitię verecundioris officia, auferri iubes ex literis nostris, libereq; inter nos & familiariter agi: agnosco magnitudinē animi tuam, qui fructum liberalitatis tuę in ipsa liberalitate consistuas.

Nam

Nam si scriptioni & operæ parcendum sit, mihi consilium est.
 Meæ enim illæ erant partes agendarum gratiarum: mecum ma-
 nus, in quo nec par quidem tibi esse poteram: cum tu de me he-
 ne merendo, ego tibi gratias agendo, quotidie inter nos quasi
 certarem. Sed ut tunc liberalitati & benignitati tuæ, sic tunc
 voluntati bonitatiq; concedo: pariorq; ea à me silencio præ-
 teriri, quæ alioquin prætereunda non esset: nisi hoc mihi tu pol-
 licerere, quod tamen polliceris, te animum meum gratum &
 memorem non secus habiturum. De publicis rebus veniam aut
 tu mihi nunciare lætiora, aut ego his quæ grauiâ impendent, a-
 liquid opis ferre atque auxilij possem. Voluntas certe mihi non
 deesset, neque adeo etiam tibi. Nec verò tantum vltim esset pe-
 riculum, tantus labor, quod nos pro salute & statu Christianæ
 Reipubl. defugere vellemus. Sed cum neutrius nostrum sit pote-
 stas, cum res eò deducta sit, ut omni cogitatione dignitatis iam
 dimissa, reliquæ salutis spem non in consilijs nostris, sed in in-
 certis euentibus rerum totam reposuerimus: quid artinet sollicitu-
 dinem capere velle de his, quæ nec prouideri a nobis possunt ne
 accidant nec cum acciderint vitari? Vna est ratio optulandi re-
 liqua: quæ sola mederi ijs incommodis queat: quam tu sanctissimè
 me, & prudentissimè commemoras: si forè Deum nostri misere-
 rum sit. Et si de eo quidem non dubium est, quin ad miserendum
 sit paratus. Porius, si forè bona fide nos aliquando ad illius o-
 pem & misericordiam studeamus confugere. Nam de offensis
 & prodigijs, quæ multa scribis & mira Romæ inspecta partim
 partim alijs ex locis nunciata fuisse, sanè ego quam minime
 laboro. Quo enim portentorum significatione opus, cum quæ
 talibus solent significari damna, mala, incommoda, quorundam
 sentiamus: quæ lætis ipsa portentum sibi sunt: nec ab aliquo dis-
 iuncto monstro, sed ex se ipsis non magis portentunt, quam in-
 ferunt calamitatem. Nihil certe nouarum cladum iam expecta-
 mus, quod non antè fuerimus experti: nisi forè vniuersus im-
 penderit interitus. Sed hæc Deus viderit, in cuius manu sunt o-
 mnia. Nos damus operam quoad possumus, ut domicilium ibi
 nobis præparemus, vbi tantum datur verè viuere: ne cum ex his
 locis fuerit migrandum, velut re noua atq; inopinata pertur-
 bemur. Ad quod magna nimirum opus est non solum cura, ve-
 rum etiam felicitate, & apud Deum gratia. Habemus multa ut
 homines, quæ nos interpellent, verum tamen adnitimur. Tu qui
 in illis fluctibus versaris, qui sunt ventis pluribus expostis, maio-
 rem artem & constantiam adhibeas necesse est. Quod ipsum te-
 men tuæ virtuti præstanti & singulari futurum est non dimicilli-
 mum. Quod reliquum est, ego meum in te amorem, insignemque
 obsequium sumam cum pietate confuro. De tua voluntate

ergo me proliis sum persuasus. Omnia tibi prospera & fausta euenire opto. Tuis opibus & facultatibus cum vltus venerit, perinde reat; vt meis. Denique tibi confirmo, nec habere te quencqua, qui te magis diligit, quam ego diligo: & me cui plus confidam, quam tibi, repetere profectio neminem. Vale. Carpent. XVII. Calend. Nouemb. M.D. XXXI.

VII.

BENEDICTVS ACCOLTVS CARDINAL.
Iacob. Sadol. Episc. Carpent. S. P. D.

Quoniam mihi nihil solet in hac disfunctione nostra non solum iucundius, verum etiam vtilius accidere, quam tuæ epistolæ: videri ne illud mihi sapius, penè quodam fato, accidat perincommodum, vt siue tabellariorum negligentia, siue meis occupationibus sentis quam ego vellem meæ ad te literæ perferantur: mihi que propterea fructu iucundissimo atque vbertimo tuarum epistolaram diutius sit carendum. Nam etsi nihil statim esse tanti, vt cum his honestissimis sermonibus, quibus absentia nostra defilem per literas suavissimè lenire consueuimus, sit conferendum: tamen ita negotiis quibusdam odiosis, atque ad id importatis, his diebus proximis distinebat, vt quod in superiore mea epistola tabellariorum culpa est commissum, vt tibi tardius redderetur: nunc planè sit effectum mea: qui ex illis molestiis non videretur tantam demere temporis, quantum ad referendum ad deditissimam illam tuam epistolam plenam singularis tui erga me amoris, quam ad me XVII. Calend. Nouembris dedisti, fatim efficit. Quia qua tunc me à te fieri animaduerti, vt qualem me esse cupio, talem tu illi tribus quibusdam amoris notis, pigmentis: que leuissimis mirificè expresseris. Quod quamuis ab incredibili tua in me beneuolètia profectum agnoscam: amplissimum tamen istud, atque insigne tuum de me testimonium quanti à me fieri oporteat, quantumque ornamenti apud omnes bonos mihi sit allaturum, facillè intelligo. Itaque cum tibi omnia me debere amari profitear: nec scio quo pacto magnus nunc (quod minime iam posse euenire putaueram) innumeris singularibusque tuis erga me officiis, hoc etiam nomine sit additus cumulus. Atque vnum aut ea que tu de me amicissimè sentis, prestare possim aliquando (dado equidem in eo sedulo omnem operam) aut ceteri tui tantisper assentiantur, dum mihi facultas maior ad te pro tua singulari eximiaque virtute, egregiusque in Christianam rem publicam meritis, ornandum atque augetum derur. Tunc enim in magnitudine mei erga te amoris immensa atque mirifica tibi declaranda plenissimè mihi ipsi satis facere posse considerem.

Quod

Quod verbis, aut sermone prosequendum non puto. Non solum quod eam esse volo animorum nostrorum contumaciam, ut re & benevolentia, non verbis inanibus confirmetur: sed etiam quod in ea summa voluptate, quam ex tuis literis capio, ita pueris illis atque amplissimis admirabilis tuæ eloquentiæ splendorem mei ingenio præstringitur acies, ut nisi ab illa tua in commensuratumque in me insigni humanitate recreer, plane deterreant scribendo. Verum de his hæcenus. De rebus publicis, est quoddam quiddam tibi possim hoc tempore significare, ex eisdem enim qui hac æstate proxima nuntiabant maximum illum Turcorum motum, nuper accepimus, ea quæ ab illis nunc nobis impendent, multo esse commodiora. Nam scribunt, Turcas ipsos non illius bellici apparatus partem ad mare rubrum esse conuersuros: ut per illud oceanum Indicum validissima clade delati, impediunt Lusitanos, qui ad Indos aromatum gratia locum sunt commeari. Quod etsi nobis aliquid sit allatum incommodi, summa tamen Christianæ reipublicæ Dei Optimi Maximi immenso erga nos amore, ita consultum vides, ut cum è ferocibus penè fati erepti ac plane conseruati esse videamur: tum etiam aliquid nobis super sit spatij in eas cogitationes incumbendum, quæ sint & tantis nostrorum temporum acerbitatibus aprissimæ & antiquo Christiana pietatis, decore dignissimæ. Quod utinam à nobis non prætermittatur, & his quæ quasi dormientibus nobis à diuina elementia sunt concessa, negligentiores non efficiamur: sed ad ipsius Dei Optimi Maximi opem (ut est in tuis literis bona fide confugiamus. Cum enim nullum tempus pietati & religioni aptum non sit, tum id magis est necessarium, quo magis in nos illius elucet benignitas, ne ipsius misericordia frustra cedat: sed ad ea potius pericula, quæ premunt, leuanda alliciamur. Aut si quid acciderit, nobis ad salutem tranquillitatemque perpetuam iter patefaciamus: neque quanto ille benignior fuerit nobis conseruandis, tanto sit in illis puniendis irator, si quot tantaque beneficia pro maleficijs habuisse animaduertit. Nam cum sæpe antea ipsius Dei Optimi Maximi immenso nostrorum rerum cura extiterit: tum verò non dubijs significationibus (si modò ijerimus, qui esse debemus) sperare nunc possumus, illum non solum tantam malorum molem ab exterrimo hoste Turca iam pridem imminentem, à ceruicibus nostris esse remoturum: verum etiam eas omnes, quæ nuper à domesticis proditoribus, quos hæreticos appellant, per vniuersum Christianum orbem delubris templisq; sanctissimis nefario scelere subiectæ sunt faces, ab ipsius præsentis numine restinctum iri. Quis enim non videt ea quæ superioribus mensibus ab Hæreticis qui Catholicam fidem nobiscum vnâ retinent, aduersus nos

quos eius gentis pagos qui à recta religione deficiuerunt, duobus
 magnis praelijs sunt gesta, sine ope diuina geri profus non potu-
 isse. cum enim magna ipsorum pars terribilissima illa impietatis la-
 be duntaxat esset contaminata, (Nam ex tredecim pagis, quinque
 tantum in fide permanserunt) decreuerunt illi, qui numero su-
 perabant, vi & armis ita cogere quinque pagos verè religionis a-
 mantissimos, vt illos suæ perfidiae socios sibi adiungerent. Cum
 que iam res (vt te audisse non dubito) ad manus deuenisset, pri-
 mo in praelio octingenti ex nostris maximo Christianæ pietatis
 studio inflammati, paulum extra aciem, quæ ex octo tantum ho-
 minum millibus constabat, primi procurrere, incredibiliq; vir-
 tute & fortitudine viginti hostium millia sunt adorti. Quos con-
 tinuò, occisis hominibus amplius tribus millibus, & totidem ferè
 captis, qui proleclis armis morte supplices sunt deprecati, in fu-
 gam coegerunt. Cuius victoriae cursui quamuis nox magno fue-
 rit impedito, præliumq; diuenerit in eo tamen illud maxi-
 me salutare accidit, & prædicandū, quod cum hostes rem esse in an-
 gulo animaduertent, eos omnes quorū opera & artificijs plebs
 fuerat concitata, in primam aciem coegerunt procedere. Quod
 vbi sine mora facere, vel vt suis adderent animos, vel quod ita
 necessitas postulare videbatur, minimè recusassent: interfecit
 sunt aut ferè omnes tantorū scelerum & perfidiae autores, inter
 quos occiderunt quàm plurimi sacerdotes, qui abiurato veræ re-
 ligionis cultu, sese in Satanæ famulatum coniecerant: repertusq;
 est multis vulneribus confectus Zuinglius qui primus ad Helue-
 tiorum atulit pestifera Lutheranorum dogmata: eisq; ob singula-
 ritatem, quæ maximè inter Helucios florebat, opinionem virtutis,
 doctrinæ, & sapientiæ, assidue imperitorum animos imbuebat.
 cognatumq; postea est, pagum qui Tigurinus appellatur, qui quæ
 omnium illorum infidelium haberet caput, ex CCC. senatoribus,
 ad septem tantū, eo confecto praelio, esse redactum. In quo trigin-
 ta tantū pedites a nostris sunt desiderati: relataq; sunt ex pugna
 ad pagum Lucernensem (qui itidem fidelium Heluciorum est
 facis princeps) complura signa militaria: inter quæ fuit vexil-
 lum maximum pagi Tigurini, & tormenta muralia XIX. qua-
 dringentaq; castrensia. Hoc praelio inter hæreticos nuntiato,
 quæcumq; nulli erat dubiū, quin illa omnia Dei Optimi Maxi-
 mi fidelissimis auspicijs a nostris essent confecta, mireq; ipsius
 Zuinglij interitus hostes perterruisset: multitudinem tamen & nu-
 mero laetiorum cõsili, iterum praelio decertare, rursusq; fortunam
 experiri decrevere. Itaq; breui redintegratis viribus delectisq;
 ex omnibus pagis, terribilissimo illo scelere imbutis, & in vni lo-
 cum coactis, hominū millibus circiter triginta: additisq; præ-
 terea Germanorum auxilijs, qui superiore praelio nõ poruerant

interesse, in nostros castra mouerunt. Quibus cum nostris propinquassent, subito & prater omnem spem hostium, concitati tam acri in eos impetum fecerunt, ut eum modò hostes ferri non potuerint. Itaque primùm loco pulsi, deinde dissipati, uerfi terga uerterunt. Quos nostri insequuti, compluribus castris, magnum eorum numerum trucidarunt: multos quoque eorum eis repentinus suorum terror, ac fuga, in qualdam locorum angustias compulit. Quibus interclusi, ex praeceptis altissimi stuporibus, nostris urgentibus, se praecipitauerunt. Hoc praecipitauerunt nostris felicissimè confecto, rursumque hostibus profugatis, & insigni clade affectis, cum Lucernensibus, qui ut supra memoratum, inter quinque pagos fideles in maximo habentur honore, quot oppida ab hostibus occupata receperunt, ea qua Christus nos decuit vsi mansuetudine, ac lenitate, legatos de communi quinque pagorum concilio ad Tigurinos miserant: qui testarentur, se quaecumque fecissent, nullis priuatis inimicijs, sed tantùm vere religionis causa fecisse: neque quicquam aliud petere suis armis, quam ut ad auitum sacrorum morem rediretur. Quae cum aequo animo Tigurini, Dei (ut ego arbitror) ira percussis, accepissent: omnes qui pertinaciores in euitanda impietate sunt uisi, confestim è pago expulerunt, seque Lucernensibus & alijs fidelibus adiunxerunt. His de rebus heri in senatu recitatae sunt, magna omnium laetitia, litera Episcopi Verulani, quem illic Pontifex Maximus legatum miserat. Quibus nobis magnam spem facit, cum vnus omnino sit hic pagus Tigurinus, cuius auctoritate reliqui, qui à communi religione & Christiana pietate discesserunt, contineantur: fore, ut breui dimissa praesentium errorum pertinacia, eum pagis fidelibus se coniungant. Quod si euenerit, tanto futurum est Caesari adiumento in eo contentur, quem pro sua summa pietate & religionis studio, ad abolendum, aut si id fieri non poterit, aliqua saltem ratione, reprimendum impium Lutheri scelus, aliaque haereticum monstra cõuicienda, quae ex letali illo, ac pestifero fonte per omnem Germaniam longè lateque fluxere, ad Calend. proximas Febr. Ratisbonae indixit, ut ipsum multò commodius, maiori que exultatione & dignitate, tantis uulneribus Christianae reipub. Deo bene iuuante, mederi posse speradum sit. De rebus urbanis nihil est quod scribam: nam & pleraque eodem loci sunt, quo reliquisti, & si quid praeterea noui sit, puto te ab alijs certiore fieri. Itaque uenio ad postremam epistolae tuae partem, in qua de uita tuo instituto grauissimè scribis. Qua perlecta in eadem opinione continuo fui: eade non modò eximiam quandam, & singularem pietatem, religionemque pra se ferre mihi est uisa, uerum etiam inuicenda accidia & salutaris. Cum enim semper iudicauerim haec fortuna: meibus, diuinitas,

diuitias, honores, dignitates, inania esse & caduca, magisque ad
laborem & pericula, quam ad salutem valere: semperque statue-
rim, ipsius Dei cultum, & salutem animorum longe his esse pra-
uerendam, tamen vix dici potest, quam haec mea mens tuo i-
udicio sapientissimo, monitisque grauissimis fuerit confir-
mata. Laqueum ea mihi spes propterea non euascat, quae me
miserit, & sustinet: fore, vt habita (quod dudum oportuit) eximie
multiplicisque virtutis tuae ratione, huc ad nos quandoque re-
deas: quoque hanc visus & congressionis tuae intermissionem, quo-
ad mihi per tua tempora licitum fuerit, assiduitate & diligentia
facere possim. Dum igitur spes ista non extenuetur, non solum
appropio sanctissimum istud tuum propositum, quo solo ad eter-
nam domum recta peruenitur via: verum quantum potero eni-
tari ipse quoque, atque a Deo Opt. Max. assiduis precibus contendam,
vt tandem aliquando vtar pacatis suadibus. quod mihi securus ad vera
tranquillitatem muniatur curas. Interea si quid est, quod me
tua nec conuictum tuorum causa curare oporteat, id tibi ne pol-
licentia quidem videatur, cum & voluntate meam tibi satis nota
esse intelligam, & ea quae restant, te tibi magis quam verbis me
procuraturam confidam. Vale. Prid. Id. Decemb. 1531. Roma.

VIII.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.

Benedicto Accolto S. R. E. Cardinali, S. P. D.

Go humanitatis tuae, & benevolentiae erga me vberes quo-
dam capio fructus: velut ex his literis, quas proxime ad me
ex Iou. Plicie sermone misisti. Quam ille amanter scriptae sunt?
quam prolixo animo: quam (vt ita loquar) penè etiam arden-
teris omnibus tuis in illis mihi gratificandi, & in omnibus morem
generali voluntate ostendit: Non possum tam loqui quam sen-
tiro: sed certe, si vilo vnquam tempore tuus aduersum me ani-
mus boueolus atque confians, voluptati mihi fuit, his sum lire-
ris incredibiliter delectatus. E quibus illum tamen fructum vel
maximum cepi, quod meam erga te benevolentiam, & singularè
in omni genere obseruantiam, tibi perspectam & cognitam pla-
ne esse intelligo. Etsi enim peroptatum mihi est, me abs te diligi,
charumque haberi: illud tamen etiam optatius, meam volunta-
tem, parum benevolentia vicissim tibi reddenda, tibi quoque esse
probatam & gratam, de qua autor sum, vt omnia ex me summa
tibi pollicearis, non fallam existimationem tuam. Non enim mi-
nus voluptas est probis & constantibus viris, amare, quam a-
mari: praeterquam cum id iure fiat: sitque in eo iudicij quaedam et-
erna laus, non amoris solum, & studij significatio. Quod quoniam
L. mihi

mibi in te contigit: moriar, ni operam omnem dedero, ut quae te amo tantopere coloque non solum tuae erga me benevolentiae relatum, sed tuis multis eximijsque virtutibus etiam tribuere esse videatur. De Paulo quod me hortaris, ego iam pridem ipsum commentor, ut cum mihi socium & adiutorem in hac ecclesiae custodia adsciscam: qui mihi postea successurus sit. Revertitur sum usque adhuc artem eius: nam de Pontificis quidem maximi voluntate erga me, & de tua ope atque opera mihi parata, non dubito. Nunc verò cum & annorum latis sit (agitur enim aetatis quartum & vigesimum) & summum eius ingenium, optimi mores, ac singularis vitae modestia exonerat: mature iam iudicor posse facere. In quo (ita Deum velim propitium) ut laetum de illo iudicium, non tam consanguinitati, & gratiae (quanquam ne id, quidem non spectatum est) quam virtutis meritis a me tribuitur. Sed de eo te ex alijs malo, quam ex meo agnoscere. Illud quod mea valde interest, a te vehementer precor, cum nemine adhuc rem hanc communices, habeasque eam tam occultam & tacitam, quoad paratis rebus, tua mihi operae devotitas requiretur. Quod confidis in rebus, meliora fore, quae quaerimus, utinam quidem ita sit. Ego quid curam aut quid expectem nescio: in summo timore verior: nihil parum ad succurrendum video, quod quidem validum firmumque. Fortunae parum habeo fidei: nostris consilijs ut valeamus eripere. Sed haec quoque, quando ea non sunt muneris nostri, Deo petimus, qui vnus omnia potest. Ego superioribus diebus, quando morbo graui impeditus, ex quo iam tamen conualecet in aegritudine dedi ad te literas, quibus ad illas tuas respondebam, quae viderentur mihi atque ornatissimae pridie Idibus Decemb. datae, secundum multas & magnas amoris tui significationes, de Helueticis rebus me dicebant. Quas quoniam vereor ne non tibi fuerit reddere, eodem exemplo referri iussi, & ad te mitti: non ea me hercule gratia quod illarum iacturam grauius ferendam putem: quippe quae iam scripta negligentius (ut ab egrotis sunt) sed ut participem nullum a me tenendi officij, neque amoris mei tibi declarandi, eam praetermitti. Vale. Carpentoracii, V. Idus Martij, 1534.

IX.

IAC. SADOL. EPISC. CARPENT.

Benedicto Accolto S. R. E. Cardinali, S. P. D.

Cum inter haec haberet Didaeus Mendoza, qui tibi has litteras reddidit: adolescens summo quidem inter Hispanos generis & loco, & summa nobilitate: sed ingenio etiam & moribus, quae maiorum suorum clarissimorum virorum splendore ornatus

accidit, ut is mecum diem unum esset, atque in sermonibus. (ut sit) percontanti mihi, quod, & cuius rei gratia hoc ita exis susceperis. Komam inquit, ut bonarum artium studijs ibi operam dem. Quae cum responsio mihi praeter opinionem meam accidisset (suo enim soliti sumus videre ex illis oris ad Urbem istius rei causa venientes) admiratus, perrexi interrogare reliqua. Tum ille mihi animum suum totum aperuit, ita inflammatum ad eas artes & literas, quas nos optimas appellamus, nihil ut fieri posset ardentius. Hic iam non te puto expectare, dum exponam, quo statim benevolentiae studio in illum accensus fuerim. Sum e quidem semper propensus ad eiusmodi animos omni mea comitate complectendos. Sed tamen iuvenem hunc intuens, amplissimis fortunis, nobilitate eximia, cognationibus maximis, patriam in qua prope dominaretur, & penates suos relinquentem, peregrinantiem in alienas & remotas regiones, nullius rei cupiditatis, praeterquam bonarum literarum causa: crede mihi, sum non mediocriter motus. Itaque tempus eius confutandi & cohortandi non oravi. Laudaui consilium: hortatus sum, ut magno animo incohereret in studia, ad summa contenderet: facile eum si admitteretur, vel partes primas, vel proximas certe adepturum. Quod hoc maiore cum spe faciebam, quod videbam eum sine motu meo ad huc & magistrum, sua ipsius sponte, solo naturae bono, etiam iam adeptum iudicandi facultate, ut Ciceronis imprimis scripta in manibus haberet, ijsque praecipue delectaretur. Sed cum ipse me rogasset, ut ad urbanum aliquem ex meis amicis hominum doctum literas darem, cuius ipse, ad Urbem cum venisset, familiaritate atque amicitia uti posset: occurristi tu continuo, vel ita doctus, ut excellens: vel ita amicus, ut tibi a me non fides solam in evenda amicitia, sed observantia etiam debeatur. Itaque cum ego de te multa locutus sum: dixi quae sentio: ostendi nullquam eo magis, quam apud te, voti sui futurum compotem: propterea quod domus tua talium virorum & praestantium ingeniorum concursu praecipue celebraretur. Annuit gaudens: seque ad te profecturum primo dixit. Qui cum hoc animo istuc veniat, ut tibi sit usquam commensuratus, nihilque omnino aliud abs te praeter benevolentiam tuam exspectat: peto a te mi optime Accolte, ut hanc talium iuvenem sic recipias in amicitia tua, ut omni ille tua humanitate, quae profecto summa est, ad arbitrium suum, & quod docet quae illi fuerit commodum, perfruatur. Est omnino hoc tuum, & naturae tuae praestantis ac singularis, favere bonis ingenijs, eaque florentia atque honesta esse velle. Sed quod tua sponte faceres in complectendo atque extollendo hoc adolescente, ut mea quoque causa studiosè magis & significantius facias, id ego te etiam atque usque rogo: imprimisque ut illi cruditorum hominum benevolentiam

tiam concilios, quorum frequentia & copia semper abundat
 mus tua. Quod cum feceris, nam facturum non dubito, videri
 tibi posse polliceri, tantam te ex adolescentis nobilissimi acq
 optimi necessitudine, obseruantia, familiaritate, voluptate
 esse capturum: vt in quo melius tuam liberalitatem comitate
 que adhibeas, non saepe sis reperiturus. Vale. Carpentoracii, XI
 Calend. Iunij, M.D.XXXII.

X.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
 Benedicto Accolto S. R. E. Cardinali, S. P. D.

EODEM tempore & de tuo reditu ad Pontificem Maximu
 & de patris tui viri clarissimi, hominisque sapientissimi, mor
 te accepi. Quo ego nuntio varie commotus sum. Nam cum vultu
 mihi letandum arbitrarer, in eis esse iam locis, in quibus tua ce
 cellens virtus & auctoritas, & tibi celebrati atq; laudi: & nobis
 qui in fide tua sumus, teq; vehementer colimus, vsui atq; ensol
 mento esse posset: hanc tamen animi mei letitiam obturbabat
 illa cogitatio, quod intelligebam te funere domestico, & in
 funere, in quo tecum vna magnam ornamentoru & dignitate
 suae iacturam fecisset. Resp. non priuatis solum in commodis, sed
 propè luctu publico commoueri. Talis enim vir profecto amittit
 est, vt non solum qui ex stirpe & genere eodem sunt, propriam il
 lud damnum sentiant: sed & nos, qui vobis semper & vestre fami
 liae dediti fuimus, & omnes boni, vniuersaq; ciuitas, communem
 hanc & suam ducat calamitatem. Etenim re vera vnus in inter
 tu sua cuique pars in commodi & detrimenti inuecta est. Quo
 nim erat opis egens atque consilij, cui non esset in illius huma
 nitate & sapientia paratum perfugium? quis in ciuili & pontifi
 cio iure ita haesitabat, vt eum accepisset cognossetq; illius sen
 tentiam, non ea tanquam oraculo contentus, omnes scrupulos
 dubitationum ex animo suo eijceret: quod in illo inaudita que
 dam & propè singularis iuris scientia esse putabatur. Quae porro
 grauitas in eo? quae auctoritas? qui cum propter summam amplitu
 tudinem ac dignitatem, omnib. publicis consilijs non intere
 solum, verum etiam praesent: propter opinionem tamen pre
 sentia atque consilij id consequeretur, vt non cu alijs multis v
 na, sed propè solus gubernare Republicam, & eam suis suffe
 nere humeris videretur. Itaq; & illius potissimum monitis ac pre
 sentia nitebantur summi Pontifices, & omnis penè Italia Chris
 tianumq; nomen cunctum consilij eius acq; ureferebat. Sed est
 tanto in commodo, meroreq; communi, vnus hominis mors o
 mnibus lugenda est: nos tamen qui propiores illi extimus in
 fami-

familiaritate acque amicitia, qui que ab ipso primùm pluribus
beneficiis ornati, deinde à te proximo illi & coniunctissimo,
omni humanitate accepti semper fuimus, habebimus grauior-
em causam dolendi atque mœrendi, nisi nos tua præstans vir-
tutis consolaretur. Itaque ne illas quidem rationes diligenter mihi
exquiras puro, quibus coner quasi leuare dolorem tuum:
cum te hominem egregia animi firmitate præditum, fidentem eis
membris, quæ tibi & à natura, & ab industria tua donata sunt,
nullares molesta de statu tuo dimouere posse videatur. Illa potius
commemorabo, quæ non tibi, sed nobis esse solatio queant:
hominem cum, qui florentissimè vixerit, summos honores gese-
rit, summam fuerit gloriam virtutis, doctrinæ, omnisque pru-
dentia consecutus, tum autem diutissimè nobiscum versatus sit,
in senectute extrema, & in ea ætate decesserit, quæ iam nulli ido-
neæ voluptati, tantum ad labores, & ad miseras sit exposita, non
esse desiderium velut mortuum: cuius præsertim imago virtutis,
& dignitatis, & autoritatis, in te ipso nobis relata sit: ut nihil in
illo amissum desiderare possimus, quod non in te nobis red-
ditum cumulâtè habeamus. Ac cæteras quidem rationes aptas
ad consolandum, quæ ex Deo & religione, & ex illa altera vita
cælesti & immortalis afferri possunt, tibi potius considerandas
relinquamus, quam ipsi nobis sumemus exponendas: cum nihil
à quoquam in eam rationem tam accuratè dici possit, quin tu
id multo melius scias, magisque promptum habeas, quam qui-
uis nostrum. In eo nos potissimum insistemus, atque inhaerebi-
mus: ut tibi in te ipso, & in eodem te, nobis omnis consolatio sit
posita. Qui dum te habebimus, non sumus neque sine patrono
nos, neque Respub. sine egregio suorum ornamentorum defenso-
re sumus. Quare hoc officio, si non commodè atque ornate, piè
certè, & amanter per me, & illius mortui memoria, & nostræ in-
ter nos necessitudini persoluto: licere mihi iam arbitror de illa
altera parte, quæ tota mihi incunda accidit, hoc est, de reditu tuo
ad Pontificem, pauca verba facere. Etenim noli existimare, mi-
hi optime Accolte, tuam istam absentiam non mihi nimis diutur-
nam fuisse vitam: quanquam de rebus præclare gestis, prouin-
ciaque & ordine constituta, cum omnium gratia, & laude,
ad tuos reuertisse gratulor. Sed tamen non dici potest, quam mi-
hi videatur Respub. esse vitæ, te in hoc motu rerum, & tantorum
congressu principum, tibi potissimum esse, vbi consilio & integri-
tate tua res imprimis publica perfrui possit. Et si in hoc fortasse
refero ad me aliquid, qui cum tu abes, cætere mihi videor tutore
vel præcipuo omnium fortunarum mearum. Verùm quanquam
hoc non nihil forte est: illa tamen vehementius me adducit ra-
tio, ut te optem istic esse, quod scio quantum in tua virtute & elec-

quentia praesidij rebus communibus constitutum sit. Sed ne hoc quidem longior mihi habenda oratio est: cum praesertim verear, ne tibi in maiore aliquo negotio impedito intempere, ut obstrepam: tuasque grauiissimas interpellem occupationes. Illud tantum addo, me de aduentu tuo, & de laude gestae conuataeq; provinciae tibi ita gratulari, ut cupiam quae de illis rebus ad nos perlatae sunt, multorum celebrata literis & sermonibus tamen, quoniam confusè nobis significata sunt, singula melius nosse ex te, & enucleatius. Cuius rei cum erit tibi otium, ut facias praestare id possis, aliquam suscipies curam docendi me, certam remq; faciedi. Me quidem certè gloriae tuae fautorem, & laudem praedictorem amantissimum ac fidelissimum semper habebimus. Vale. Carpentorachi, XII. Calen. Februarij, M. D. XXXIII.

X I.

IAC. SADOLETUS EPISC. CARP.

Blesio Palladio suo, S. P. D.

AMOR meus in te Blesio, qui etsi antea magnus semper fuerat, tunc tamen ex hoc recente congressu nostro facius est aduentior, posteaquam diuturna absentia mea nihil de tuo summo erga nos amore detractum esse cognoui: non patitur ferre me moram scribendi ad te, quin quamprimum tibi & salutem amantem, & Deum immortalem precer, ut vestra ista nauigatio omnibus vobis prospera & salutaris sit. Nam hic nos quidem etiam sollicito animo, quod ventos vobis aduersos verebamur: sed in hac animi cura, & molestia, illa inerat consolatio: quod maritimo dimisso cursu, arbitrabamur vos iter pedibus facere contutuisse. Hoc si ita est, nilque accidit vobis incommodi, est cur magnam Deo verè sospitali gratiam habeam. Nam mihi quidem inuenire optatius potest, quam audire & nosse, incolumes vos à sospites domum reuertisse. Sic enim à vobis digressus sum. Misilia discedens, sic in his oris terrisque remansi: ut tamen mecum vestrum omnium memoria & aere desiderium confuere vobis vestra manserit. Cognoui enim planè, reque ipsa sum expertus, nihil homini esse, ut poeta inquit quidam, homine amio amicus. Etenim, per Deum immortalem, si vobiscum affiduum fuisset, nullaque intercapedo temporis usum & familiaritatem nostram diramisset, qui potuisset maius studium pro vobis ferre & voluntatem gratiscandi mihi? qui tantum mihi à vestra consuetudine iam diuulso tribuisset, quantum ego, si in vestris oculis semper habitassem, vix ausus fuisset optare? Et ego his à vobis officiis prouocatus, pari vobis pietate & beneuolentia non respondeo: aut posteriores in amando partes ferre me parant.

meri me milles malim, quam eiusmodi quicquam committere. Quis ad referendam vobis gratiam parum idoneus fuero: ad commemoramandam quidem certè & habendam, ero diligens. An ego optimi & maximi Pontificis tot beneficia erga me tacita sine gratia? pro quo si vitam sanguinemque profundam, vitam parcem ipsius erga me meritum assequar. Quid? tua tam multa officia, mi Blosi, quae mihi à te tributa sunt, obliuiscere voquam possum? quid aliorum tot hominum humanitatem & sollicitudinem: à quibus cum tam longè septem annorum intervallo absumis: vix debui existimare vel tenue vestigium recordationis de me in eorum animis residere: qui tamen omnia mihi recentis benevolentiae signa praesertunt. Quibus equidem cunctis sum oblitus: sed in exolendis nominibus ita reddam viciumque, ut mihi tempus, occasio, facultasque suppeditarit. Nam tibi mi Blosi me totum iam pridem dedi: tuumque istum amorem aduersum me non minore ipse charitate benevolentiaque sum amplexus. In qua quidem mutua voluntate nostra ut perpetuo maneamus, neuter profectò nostrum ab altero rogandus est, (quid enim nobis in veteri amicitia nostra tuenda constantius?) ego tamen motem secutus sic agendi, rogo te etiam atque etiam, ut me illo modo amare nunquam desinas: tibi que vicissim de me ita pensatum habeas, esse te mihi & fore semper charissimum. Vale. Carpentoracti, VIII. Calend. Decemb. M. D. XXXIII.

XII.

JACOB. SADOLET. EPISC. CARPENT.
Vbalino Bandinello S. P. D.

PRORSUS eius dici, quo sum hinc Massiliam profectus, quifuit dies tertia Cal. Octob. accepi tuas literas. Quae etsi mihi gratissimae fuerunt, declararunt enim planè tuum erga me amorem, quamque curam & diligentiam, quam tu in rebus meis agendis adhibuisses: tamen quoniam mihi tardius fuerant reddita, ego te cum Massiliae congressurum me arbitrabar, nullam tunc saltem cogitationem respondendi tibi, cum ad id potius me pertulisset, ut praesens tecum de omnibus rebus colloquerer. At postquam illuc veni, primùm id mihi accidit incommodi, quod mihi ibidem Pontifex duodecim dies ipsos expectandus fuit. Deinde cum ex eius aduentu eam certè voluptatem cepissem, quam meus in optimum atque humanissimum principem amor, totique praeterea hominum mihi amicissimorum insperatus conspectus attulisset: in tanta mea gratulatione illud accepi motum, quod neque te, neque alios quosdam mihi amicissimos ho-

mines in conuentu illo affuturos cognoui. Ac de te quidem
audiebam, cum Pontificis missu in Hispaniam iter suscepisti,
aliquorūque iam dierum processisses viam, in itinere ipso
restitisse. Quo ego nuntio cum essem sanè perturbatus,
noster, & is qui tibi & mihi est amicissimus Petrus Carulle-
cius plenus officij atque humanitatis adolescens, affirmant
riculum nullum esse: seque certò existimare, antequam conue-
tus Malsiliensis dimitteretur, nobiscum te futurum. Id postea
quam non contigit, egoque tuo aspectu & colloquio fui prin-
tus, statui non amplius differendum esse officium meum. Itaque
etsi Paulo mandaram Malsilia iam discedens, vt aliquid daret
ipse ad teliterarum: tamen aliena illa opera non contentus,
primum reuertri Carpentoracte, has ad te scribere institui, quae
bi nuntiarent, gratum te mihi fecisse, quod meam, atque adeo
quod prouinciae huius causam tam accuratè apud Pontificem
egeris. Quamquam ille, qui fuerat huc missus, vt prouinciam
ditionibus quibusdam laborantem, pace concordiaque placere
non sedator, neque extingtor factionum, sed concitator potius ap-
paruit. Venerat enim huc partibus illis addictus, quas maxime
timebamus. Neque ipse id dissimulabat, neque animi sui studium
tegere poterat. Sed cum cupiditate esset ita aperta, vt palam
omnibus pateret, quorum arbitrio gesturus esset magistratum,
cumque in causis paribus eorum qui rerum per se gestarum ratios
nes essent reddiduri, non aequo iure aduersus omnes, neque eodem
vteretur: complures hinc boni viri & nobiles concilio habito,
primum quaestoris huius libidini se opposuerunt: deinde re ad
maximum Pontificem Malsiliam delata, facile ab eius clementia
& singulari iusticia est impetratum, vt pro homine parum his po-
pulis probato, alium nobis daret, in cuius virtute, & integritate,
& prudentia requiesceret Prouinciae status. Quod & factum est,
datumque negotium Paulo Capisuccio, homini eximia autori-
tate atque doctrina, quem nunc maxime expectat Prouincia. Quae
ego tibi volui nota esse, vt intelligeres, neque tu me, cum tibi ista
exponebam, sine causa laborasse: & quam gratum putes mihi ac-
cidisse hoc officium erga me tuum. Nam quòd de studiis meis
cum eodem optimo Pontifice communicaris, gaudeo maiorem
in modum, meorum illi studiorum rationem probari. Sed crede
mihi, quantum literis potero, quantum scriptis, quantum hac
mea ingenij mediocritate, & his facultatibus, quae mihi à natu-
ra, aut à diligentia tributae sunt, omnia sum ad eius ormandam
atque illustrandam gloriam collaturus. Ita enim ille de me me-
ritus est. Et hac in re, quod per me minus valebo, amor mihi in-
genium & vires suppedirabit. Te quidem tacuisse cum illo id quo
minimè prolato fuit opus, & probo factum, & in eo etiam bene-

volentiam tuam agnosco. Operam tuam in vrbe ita mihi paratam esse duco, ut meam mihi. Sed mea istic pleraque parui momenti sunt. Quod si acciderit, ut tua mihi gratia & ope sit utendum, literis non parcam. Illud cuperem, de quo et si tu Lugduni mecum modestissime es locutus: tamen doleo vehementer, non ex mea id sententia quam primum confici: ut hominis florentissimi, ac liberalissimi, gratiam & benevolentiam tibi reconciliare. Quem hominem ego summe diligo atque colo: atque utroque id me iure optimo facere debere: quando & illius eximia virtus spectata omnibus, & beneficia erga me complura ac preclara extiterunt. De me meisque rebus, & de publicis, nihil ego ad te scribo. Nam & quae proprie ad me ipsum pertinent, parum idonea sunt quae scribantur: & si quod publice factum est, quod sit dignum descriptione, plurimos earum rerum habituros es & narratores, & testes. Tu ut valeas, nosque, quod facis, diligas, magno spero a te peto. Carpentoracti, XII. Calend. Decembris, M. D. XXXIII.

XIII.

I. A. C. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Laurent. Campegio S. R. E. Cardinali S. P. D.

Nihil mihi potuit nuntiari latius, quam te ex Germanica Negatione tua, saluum & sospitem, longo intervallo, ad tuos recessus, gratumque & optatum conspectum tuum summo Pontifici, collegisque tuis omnibus atque ipsi vrbi imprimis retulisse. Non enim dubito, quin tua eximia virtus & auctoritas, in his tantarum agitationibus rerum, sepius requisita & desiderata fuerit. Quanquam seruiuit illa quidem Reipub. magnasque & maxime aegras illius partes consilio & diligentia abiens sustinuit. Sed tamen quemadmodum ea membra quae cordi propiora sunt, plures & potiores habent in conseruando corpore functiones: sic hominum hominum sapientia & grauitas, proximè principum, & in ipso capite conciliorum statuenda est: ut latius in omniem partem illarum utilitas possit dimanare. Verum ut se comque res habet, labores tuos eiusmodi fuisse, ut ea, quae grauius laborabant, iamque curam omnem respicere videbantur, in commodiorem tamen statum per te deducta sint, valde & laetatur, & publicae utilitati gratulor. Atque utinam aliquando finem eius mali aliquem videamus, cuius tanta extitit vis, ut non solum humanas, verum etiam diuinas res & rationes portuerit perire. Nec verò nunc eius tollendi atque exterminandi non adest occasio, duobus summis optimisque principibus in unum locum adductis. Qui si prudentia & facilitate perreuerint,

vt tertium hunc quoque cuius nos in regno viuimus, flagrantem studio Christianæ pietatis contra hæreticos tutandæ & protegendæ, in amicitiam & gratiam possit restituere: non metuo, quin clarius in cælo sibi monumentum seruata religionis, quam in terra deuictarum gentium sint constituturi. Sed ego forsall studio inani feror, atque ea curo quæ minus ad me pertinet. Quæ etsi in studiis & voluntatibus omnium communia sunt, in potestate tamen paucorum sunt posita. Quid ergo: nõne mihi licitum est optare, vt pauci illi qui possint, etiam uelint consiliorum Reipublicæ: Quamquam vt dixi, de optima mente principum istorum dubium mihi non est. Res forsitan impeditiores sunt, & durior ac difficilior earum rectè tractandarum ratio. Recordor enim quam sæpè cum ipse quoq; interessem rebus agendis, optima hominum consilia, grauis Reip. fortuna interrupit. Sed tamen vt ex instituto hoc sermone honestius abeamus, Deum supplices precemur, vt quod humana vis nequit, ipse sua clementia & ineluctabili potentia uelit prouidere. De te autem ipso, Carpegi optime, atque humanissime, illud quidem mihi peritissimum habeo, quod tuæ est nature & bonitati imprimis consentaneum, eos qui te coluerunt semper & amaauerunt, nequaquam tuo et animo elapsos esse: neque vllam esse posse tam diuturnam obliuisciam, quæ te obliuisci veterum amicorum cogat. In quibus ego si principem locum appeto & diligendi tui, & amplectendæ honorificè de tua uirtute existimandi: haud sanè mirum uideri debet. Sed tamen meas esse duxi partes, redigere tibi in memoriam, me eodem animo & obseruantia erga te esse, qua semper fuerim: & simul hanc voluptatem scribendi ad te, & tecum per literas quasi colloquendi, capere properaui. Quia quoniam diu mihi carendum fuit, dici non potest, quam fuerim sæpè angore quodam animi sollicitus: cum tua in longinquis partibus commoratio, tecum hoc mihi commercium literarum adimeret. Nunc posteaquam es reuersus (quod tibi benè prospereq; ut eueniat opto) renouabo, si tibi non fuerit molestum, hoc officium scribendi: teq; interdum meis literis appellabo. Tu quod proprium est constantiæ & uirtutis tuæ, me, quem in fide tua semper habuisti, vt perpetuò tuare ac diligas, te etiam atque etiam uehementer rogo. Vale, Carpent. XII. Calend. Feb. M. D. XXXIII.

XIV.

IAC. SADOL. EPISC. CARPENT.
Hippolyto Medici S. R. E. Cardinali, S. P. D.

CVM ad me Roma scriptum esset, te viro optimo & homini prudentissimo, mihiq; vetere amicitia coniunctissimo, A. P.

tuo Pulleoni Burgio in magnis ipsius rei familiaris angustiis,
 tua ope & liberalitate auxilium tulisse, largoq; illum congiario
 profectum esse, quo is nobiles filias, quibus dotem aliter con-
 ferre non poterat, honestè atq; ex suæ dignitate familiæ nupti-
 diae equidem copiam animi lætitiâ quam debui, plurimum-
 que ambobus vobis abiens sum gratulatus. Quod cum vtrum-
 que singulariter amem, te verò præterea obferum etiam atque
 colam: eadem tua benignitate & illum leuatam onere atque
 incommodo, & te gloria ac laude auctum esse cognoui. Etenim
 ea demum vera liberalitatis est laus, cum in illos confertur be-
 neficium, qui sua dignitate donantis nomen illustrant. Ac quod
 ad illius virtutes attinet, exponerem libenter, quibus ille de cau-
 sis & tuo & omnium amore dignus sit (quid est enim illius pru-
 dentia, quid temperantia, quid integritate, fideq; spectatius?) sed
 quoniam tu horum illi ornamentorum præcipuus testis es, quip-
 pe qui cum non iudicio solum tuo, quod à tanto viro satis ma-
 gni estimari debuit, sed opibus etiam tuis, & copiis, virtutis cau-
 sa decoratissimè superfedo hoc onere, de illo narrandi ac prædican-
 di causa sentio, & ad te vnum conuertat: qui mihi visus es hoc præ-
 clarò factò admonuisse ceteros, & docuisse, nihil esse tam pro-
 prium præstantis eximiaque virtutis quam aliorum & fouere &
 honorare virtutem. In quo magna mehercule nature vis, & im-
 primis mirabile consilium extitit. Quæ cum duo virtutis genera
 constituisset, vt vna esset virtus ad iuuandum & commodan-
 dum se impariens, altera idonea cui commodaretur: ita hunc
 complexum præclare societatis iugatum inter se & annexum ef-
 fe voluit, vt altera sine altera suum explere munus ritè nequeat
 nec quisquam habere laudem rectè faciendi possit, nisi in quo
 scilicet sit, hoc sit munere & beneficentia dignus. Præbuit igitur
 tibi Pulleo noster facultatem ex tua eximia virtute agendi, quod
 suo ipse meritis ac virtutibus magnitudinem animi tui promo-
 uerat. Ille tibi à tua inuente ætate, egregia cum fide & bene-
 uolentia deseruit, tuosque teneriores annos aluit instituit que
 ad virtutem: vt tu nunc vir effectus, erga optimum virum, qui
 paratis tibi loco fuisset, pietatis officia usurpares. In maximis
 rebus summo omnium principum patruo tuo, operam illi & diu-
 titiam & valde vtilem nauauit: vt tu tunc illius industria & inte-
 gritate muneribus honestanda, & acuti in pendendis homini-
 bus, & propensi in adiuuandis famam & gloriam tibi compara-
 res. Difficultates ille domesticorum incommodorum, patienti-
 amq; paupertatis, nec sine dignitate, & cum modestia diu tulit:
 vt tu in eo subleuando nunc ac recreando, insignem liberalitatis
 ac magnanimitatis laudem consequerere. Ita in hac veluti al-
 ternis quo dammodo inter vos præcuracione virtutem, cum illa

ita separaret, atque excoleret, vt ad quamlibet magna pro-
 menda beneficia esset aptus: tu excelso & magno animo omnia
 merita tua liberalitate anreire contenderes: factū est id quod
 cuit, vt tua tamen virtus existeret superior. Quantā enim inter-
 gem interest, & inter ciuem, tantū distat inter gloriam danti
 accipientis. Itaque Pulleonis prudentiam, probitatem, mod-
 estiam, amamus & collaudamus omnes: tuam verò largitatem,
 beneficentiam, altitudinem animi summopere etiam admi-
 mur. Tu enim hac tempestate vnus, aut certè cum paucissimis
 opum & diuitiarum instrumento, quæ tibi pro loco, pro nobilitate,
 pro familia tuæ gloria sunt amplissima, non ad exploranda
 auaritiæ studia, quæ semper infinita esse solent: sed ad effundendam
 tuam bonitatem in plurimorum commoda & emolumenta
 vteris. Tu talem iam te, annis penè adhuc adolecentibus,
 nobis & Reipub. prestas: quales ferè si essent hi, qui magno
 sepe ætate, & multo vsu rerum, honoribus & muneribus publicis
 præficiuntur, splendere melius hoc seculum omni cetera fortis
 auaritiæ cerneremus. Quæ maximè vna, altis & præstantibus an-
 nis atque consiliis infecta atque inimica est. Quæ facit, vt digni-
 tatis, & honestatis, & amplitudinis, aut nullam iam, aut
 quàm exiguam partem teneamus. Cuius quando labis macula
 tu & natura tua voluntateq; abhorres, & contrario amore vni-
 tis & liberalitatis es incensus, illaque species & forma diuina
 pulchritudinis animo tuo illuxit: quid est cur dubitemus pro
 communi nunc sensu omnium te amantium loquor: locum
 te præsidia spei nostræ, rationemque publicæ salutis ac dignita-
 tis in tua potissimum virtute constitutam habere: cum quidam
 expectandum firmioribus ætatis tuæ annis à nobis sit, oblectum
 magnis iam edocti sumus. Fortitudine tua superiore anno ad-
 uersus ferocissimos nostræ religionis hostes, & nunc benignitate
 ac beneficentia erga de te meritos. Quorum vtrumque cum in
 ipso extrema adoleſcentia tuæ tempore tanta cum laude glo-
 riæque præstiteris, certissima spe sumus, percepturos nos videri-
 mam frugem ex matura postea tuæ virtutis legere. Quod vt
 fit, idque nostra ex sententia cueniat, & ex tua dignitate, salu-
 que te, & magnum, & florentem diu videamus, ego cum Deo
 immortalem supplicem rogo atque oro, tum tibi pro ista tua tanta
 humanitate ac liberalitate, & meo, & Pulleonis nomine, ag-
 gratias tuæque præstantissimæ virtuti, ac tam egregiæ com-
 memorandæque naturæ, vehementer atque ex animo gra-
 tulator. Vale. M. D. XXXI III.

XV.

HIPPOLYTUS MEDICES CARD. I A-
cobio Sadoleto Episcopo Carpeni. S. P. D.

Si vilius inquam honeste rei, actionisve, incundissimum fru-
 ctum mihi capere visus sum, hæc profectò ea est, de qua tu
 mihi per literas gravissimè & copiosissimè superioribus diebus
 gratulatus es. In quibus dandorum recipendorumq; beneficio-
 rum adeò rationes omnes parefecisti, vt liberalis viri effigiem,
 quam optatissimè postea acutissimèq; verbis exornares tuis, te
 potius animo spectasse intelligam, quam quod de re tam tenui
 es sentias, quæ à te in hanc sententiam scripta sunt. Facis tu id
 quidem nature tuæ bonitate, vt si quid ab amicis rectè factum
 audieris, continud id, qualecunq; sit, in cœlum laudibus effe-
 ras neque laudes solùm, sed admiratione ac plausu etiam profe-
 quere. Ego autem ad hanc quam informandam suscepisti libera-
 litatis speciem, nihil adhuc (vt verum fatear) attuli præter exi-
 gum quiddam vix inchoatum, ac planè rude. Quod tu, qui v-
 bermis exercitationibus, grauiorum artium locupletissimis
 præcibus, memoria nostra id affectus es, quod vel paucis anti-
 quorum contigisse videmus: vestitu orationis adeò illustrasti, eò
 vt me redigas, vt nonnihil exultationis accepisse tuo hoc præ-
 clarissimo testimonio non negem. Est igitur cur Puelloni gratias
 agam, cuius virtute ac probitate ea mihi de illo in animo opinio
 validerit, vt de augenda hominis vtilitate & commodis ratio
 tandem incunda fuerit; hocq; quasi æs alienum, quo illi in-
 firmos meos gratias meæ gradus obstricti erant, dissoluendum. Ita fa-
 ctum est, vt dum ab officio non discedimus, non solùm piè id fa-
 ctum, & humanè homines interpretentur, sed aliqua ex parte
 in societatem quoque illius præstantissimarum laudum mihi de-
 clarandum putent. Quod quoniam abs te probari sentio, tuo
 iudicio standum est. Itaque non pugnabo tecum, & omnia que
 de me scribis, deque mea humanitate, liberalitate, beneficen-
 tiaq; aduersus Puellonem eò pertinere arbitror, vt & tu quan-
 tum illum facias, & quanti rursus à me fieri velis, hoc tuo illustri
 testimonio testatum relinquo. Nam de superioris anni aduer-
 sus spiritibus nostræ religionis hostes suscepta à nobis provin-
 cia, nihil est quod tibi respondeam. In quo quidem ea mihi tri-
 bus, que sine temeritatis nota vix possum agnoscere. Desiderio
 certe peracti, ac studio flagranti ad ea tunc arma accessimus:
 que si iterum nobis sumenda erunt, tantò Republicæ insignio-
 rem operam nauare conabimur, quanto maiorem nobis corro-
 borata in ætas, consilij maturitatem, & rerum usum attulit. Tu
 vero

verò mi Sadolete, quem à nobis maximarum & grauissimarum artium studia, in quibus iam pridem magna cum laude versaris, abducunt, isto tuo sic fruere ocio, vt cum te preclarissimum ingenij monumentis ab omni posteritatis obliuione vindicaris, nonnihil etiam memoriam nostri conseruandam parca le. Roma Idibus Iunij.

IACOBI SADOLETI EPISCOPI
CARPENTORACTI EPISTOLARUM LIB. VIII. EPIST. I.

REGINALDVS POLVS IACOBO SADOLETO Episc. Carpent. S. P. D.

GRATIAS tibi agam prius (ita enim rerum ordo mei officij ratio postulat, deinde ad mandata conuertar. Neq; verò illa solum nunc ad agendum gratias impellunt, que tu in me presentem officia exultasti: cum me domo atque hospitio honorifice hunc acciperes, cum animum meum, tui congressus cupidissime erudito illo & pleno grauitatis sermone retineres & plane patres: atque maximis de rebus querentem & hesitantem, non profus serupulo & dubitatione liberares. Que quidem que in mentem reuoco (reuoco autem sepius) quod de Platona cena dixit Timotheus: cum ab eo inuitatus esset, & eundem postero die vidisset, cenas Platonis non modò in presentia, sed in posterum quoque diem esse iucundas: idem ego multo pollixius de tuo hospitio dicere possum. Non modò in presentia fuisse iucundum, sed in aliquot menses iam fuisse, atque idem vt spero, in multos annos futurum. At verò cum à tua constantia, cuius ego suauitatem tum primùm quasi gustare ceperam, tam citò dirimi, ac tanto locorum intervallo disiangi, animo non moleste ferrem, cum nec mihi tum integrum esset altertere, rationibus meis sic ferentibus, & in hec loca penè trahentibus: ne huic quidem dolori meo resuisi. Inita enim à te non est, quemadmodum eo quo tantoperè delectabar, non si queque priuaret. Sed vt te etiam absens aliqua ex parte fruerer, adiuncto mihi eiusmodi itineris comite, qui te mihi quoties dicitur, qui iucundissimos tuos, & grauissimos sermones intermissione referebat, nec sane in terram eam, quam ex constantia tua voluptatem cepi, villo pacto sinebat. Quis enim